

1ST PROGRESS REPORT

LIFE17 NAT/GR/000522 - LIFE GRECABAT

Reporting period:

01/09/2018 – 31/12/2018

TECHNICAL ANNEXES

DELIVERABLE – ACTION F2

**Quality control and risk management
Contingency and troubleshooting plan**

UoC & MEEN

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Summary	3
1. Εισαγωγή.....	3
2. Σκοπός – στόχοι	3
3. Μεθοδολογία	4
4. Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων	5
5. Συμπεράσματα - Επίλογος.....	11
Εικόνα 1. Σχεδιαγραμμα Μεθοδολογίας «Σχεδίου έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων» του Προγράμματος.....	4
Πίνακας 1: Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων.....	5

Summary

The implementation of the Action F2: Contingency and troubleshooting plan of the Life - Nature Program: "Greek Caves and Bats: Management Actions and Change of Attitude (GRECABAT) - LIFE17 NAT / GR / 000522 is required.

The preparation of such plans is of major importance for the proper implementation and management of a long-term project such as LIFE17 NAT / GR / 000522. The identification of potential problems and risks that may arise during its implementation and the determination of how to resolve them should be prepared from the beginning of the Project.

In order to prepare and organize the "Contingency and troubleshooting Plan", a methodology was used, based on some simple and easy steps: 1) What problems can occur? 2) When this happen what can we do? 3) What can we do in order to be prepared from now?

The Contingency and troubleshooting plan has the table format with 3 columns. In the first are presented the major foreseen activities of the programme, in the second the possible problems that can arise and in the third the suggested alternatives / solutions.

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του Προγράμματος Life – Nature : “Greek Caves and Bats: Management Actions and Change of Attitude (GRECABAT) - LIFE17 NAT/GR/000522 και της δράσης F2 (Action F2: Contingency and troubleshooting plan) ετοιμάστηκε «Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων».

Η προετοιμασία ενός τέτοιου σχεδίου είναι μείζονος σημασίας για την σωστή υλοποίηση και διαχείριση ενός μεγάλης διάρκειας έργου όπως είναι το Πρόγραμμα LIFE17 NAT/GR/000522. Ο προσδιορισμός των πιθανών προβλημάτων και κινδύνων που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκειά της υλοποίησής του καθώς και ο καθορισμός των τρόπων επίλυσης τους θα πρέπει να προετοιμάζονται από την αρχή.

Οι εταίροι του Προγράμματος που είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση της δράσης είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Πανεπιστήμιο της Κρήτης.

2. Σκοπός – στόχοι

Σκοπός του «Σχεδίου έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων» ο έγκαιρος εντοπισμός τυχόν προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά την υλοποίηση του προγράμματος, η διαχείριση τους αλλά και η εξασφάλιση της ποιότητας των παραδοτέων.

Στην βιβλιογραφία το σχέδιο έκτακτης ανάγκης αναφέρεται μερικές φορές και ως «Σχέδιο Β», διότι μπορεί εκτός των άλλων να χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτική λύση όταν η εξέλιξη του έργου δεν έχει την αναμενόμενη πορεία και χρησιμεύει στο να βοηθήσει την ομάδα του έργου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά σε ένα πιθανό πρόβλημα.

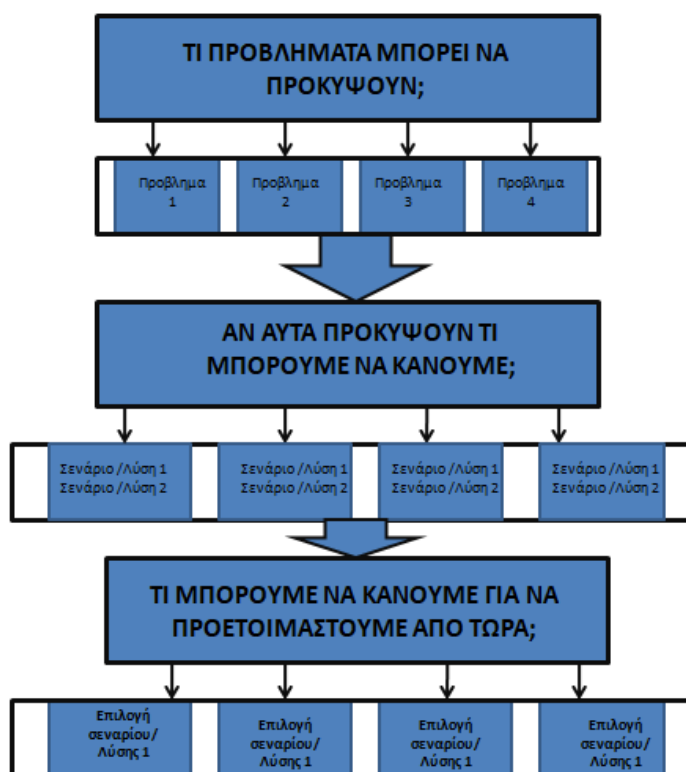
Χρησιμοποιώντας μια διαδικασία "τι γίνεται αν", η ομάδα του έργου μπορεί να αναπτύξει σχέδια έκτακτης ανάγκης, να εντοπίσει σενάρια προβλημάτων που ενδέχεται να επηρεάσουν τις δραστηριότητές της (π.χ. καιρικά φαινόμενα, απρόβλεπτες καθυστερήσεις κτλ) και με βάση αυτά να προετοιμαστεί για το πώς θα ανταποκριθεί σε κάθε τέτοιο σενάριο.

Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης είναι μια συνεχής διαδικασία που στοχεύει στην προετοιμασία μιας ομάδας έργου να ανταποκριθεί καλά σε απροσδόκητα ή / και μη προγραμματισμένα γεγονότα και στις πιθανές επιπτώσεις τους στην υλοποίηση του έργου. Αυτός ο προγραμματισμός είναι ένα εργαλείο διαχείρισης που συνδέει όλους τους συμμετέχοντες του έργου, οι οποίοι μπορούν να βοηθήσουν στην εξασφάλιση έγκαιρων και αποτελεσματικών λύσεων σε ένα συγκεκριμένο πρόβλημα.

3. Μεθοδολογία

Προκειμένου να προετοιμαστεί και να οργανωθεί το «Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων» του Προγράμματος LIFE17 NAT/GR/000522, χρησιμοποιήθηκε η ακόλουθη μεθοδολογία αντιμετώπισης προβλημάτων, η οποία βασίζεται σε μερικά απλά βήματα:

1. Τι προβλήματα μπορεί να προκύψουν;
2. Όταν/αν αυτά προκύψουν τι μπορούμε να κάνουμε;
3. Τι μπορούμε να κάνουμε για να προετοιμαστούμε από τώρα;

Εικόνα 1. Σχεδιάγραμμα Μεθοδολογίας «Σχεδίου έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων» του Προγράμματος

4. Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων

Κατά την διάρκεια σύνταξης της πρότασης του Προγράμματος - LIFE17 NAT/GR/000522 λήφθηκαν υπόψη όλοι οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι και τα προβλήματα ως προς την υλοποίηση μεμονωμένων δράσεων καθώς επίσης και του συνολικού έργου. Ωστόσο, προετοιμάστηκε σε αυτό το στάδιο το «Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων», που παρουσιάζεται αναλυτικά στον Πίνακα 1.

Στη πρώτη στήλη παρουσιάζονται οι προβλεπόμενες δραστηριότητες του Προγράμματος, στη δεύτερη στήλη τα πιθανά προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την υλοποίησή τους και στην τρίτη και τελευταία στήλη η προτεινόμενη επίλυσή τους.

Τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του Προγράμματος έχουν ομαδοποιηθεί σε 5 κατηγορίες: 1) Απρόβλεπτες καθυστερήσεις, 2)Καιρικές συνθήκες, 3) Διαφωνίες μεταξύ των μελών της ομάδας, 4)Διοικητικά προβλήματα, 5)Προβλήματα ποιότητας παραδοτέων, 6)Τεχνικά προβλήματα.

Για κάθε προβλεπόμενη δραστηριότητα έχουν καταγραφεί τα πιθανά προβλήματά με σειρά προτεραιότητας, όπου πρώτο αναφέρεται το σημαντικότερο πιθανό πρόβλημα για την ορθή υλοποίηση της εν λόγω δραστηριότητας.

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων από την ομάδα μελέτης βασίζεται στον **έγκαιρο εντοπισμό** τους μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των δράσεων (CMU, TSC and QCRM) και της επικοινωνίας μεταξύ των συνεργατών. Με αυτό τον τρόπο δημιουργούνται πολλαπλά **σημεία εσωτερικού ελέγχου** που αντιμετωπίζουν τα όποια προβλήματα **πριν αυτά εξελιχθούν** και αποτελέσουν κίνδυνο για την υλοποίηση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του.

Πίνακας 1: Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων

Σημαντικές προβλεπόμενες δραστηριότητες	Πιθανά προβλήματα	Προτεινόμενες εναλλακτικές / λύσεις
Δράση A1: Inventory of target bat species and habitat 8310 at the selected sites		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel & external assistance)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Προγραμματισμός ταξιδιών για - συλλογή δεδομένων – επεξεργασία δεδομένων	ΚΣ ΔΜ	Λυση/ Σενάριο ΚΣ Λυση/ Σενάριο ΔΜ
Συγγραφή αναφορών (Π:Bat –Caves species inventory on project sites including quantitative data)	AK ΠΠ	Λυση/ Σενάριο AK Λυση/ Σενάριο ΠΠ
A2: Technical studies and tender documents		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (external assistance)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Οργάνωση επισκέψεων στις περιοχές σε συνεργασία με δράση A1	ΚΣ ΔΜ	Λυση/ Σενάριο ΚΣ Λυση/ Σενάριο ΔΜ

Συγγραφή τεχνικών μελετών (Π=3 Τεχνικές μελέτες)	ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΠΠ
Προετοιμασία προκηρύξεων για τις κατασκευές των έργων (Π= 12 Προκηρύξεις)	ΔΠ ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΔΠ Λυση/ Σενάριο ΠΠ
Π= Σχέδιο υλοποίησης για όλες τις περιοχές του έργου/προγράμματος	ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ
A3: Elaboration of species and habitat Action Plans		
Προετοιμασία των σχεδίων δράσης από τους ειδικούς συνεργάτες (έλεγχος προσχεδίου, προτάσεις βελτίωσης, διαμόρφωση τελικών κειμένων) Π=Σχέδια δράσεις για χειρόπτερα και τον οικότοπο 8310	ΑΚ ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ Λυση/ Σενάριο ΠΠ
Π=Σχέδιο χρηματοδότησης για την υλοποίηση των εκπονηθέντων σχεδίων δράσης (Αναζήτηση απαιτούμενων πόρων για την εφαρμογή των σχεδίων δράσης)	ΔΠ ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΔΠ Λυση/ Σενάριο ΑΚ
Θεσμοθέτηση διαδικασίας – τελική θεσμοθέτηση έως 28/2/2023) (Π=Θεσμοθετημένα έγγραφα για χειρόπτερα-οικότοπο 8310)	ΔΠ	Λυση/ Σενάριο ΔΠ
A4: Initial monitoring of stakeholders attitude and behaviour		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (external assistance)	ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ
Κοινωνική έρευνα (προετοιμασία – εφαρμογή – ανάλυση δεδομένων) Π 1 = Τουλάχιστον δύο (2) διαφορετικά κλειστά ερωτηματολόγια. Π 2 = Ένα (1) έγγραφο με σειρά ερωτήσεων συνέντευξης για βασικούς ενδιαφερόμενους.	ΑΚ ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ Λυση/ Σενάριο ΠΠ
Συγγραφή αναφοράς – συμπεράσματα Π 1 = Μία (1) έκθεση με ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη στάση και τη συμπεριφορά βασικών ενδιαφερομένων Π 2 = Έκθεση - αναφορά αναφορικά με παλαιότερα - προηγούμενα ιστορικά στοιχεία διαχείρισης σπηλαίων.	ΑΚ ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ Λυση/ Σενάριο ΠΠ
C1. Protection, restoration and management of important roosting sites for bats		

Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Διεξαγωγή εργασιών (έναρξη – επίβλεψη – ολοκλήρωση)	AK ΠΠ	Λυση/ Σενάριο AK Λυση/ Σενάριο ΠΠ
C2: Establishment of an early warning monitoring system for habitat 8310 and important bat colonies		
Αναζήτηση - επιλογή αναδόχου εκτέλεσης έργου (Infrastructure & Prototype costs)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Διεξαγωγή εργασιών (έναρξη - επίβλεψη - έλεγχοι συστημάτων - ολοκλήρωση εργασιών – λειτουργικά συστήματα) Π 1= Αναφορά/ Έκθεση αναφορικά με τη λειτουργικότητα του συστήματος και τη μακροχρόνια συντήρησή του Π 2= Έκθεση με προδιαγραφές και οδηγίες συστήματος prototype	AK ΠΠ ΚΣ	Λυση/ Σενάριο AK Λυση/ Σενάριο ΠΠ Λυση/ Σενάριο ΚΣ
C3: Cave micro reserves		
Επιλογή θέσεων – τεκμηρίωση top 30 Π 1= Έκθεση/ αναφορά με τα " Top 30" σημαντικότερα ελληνικά σπήλαια για χειρόπτερα και σπηλαιώδη ασπόνδυλα.	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Προετοιμασία - υποβολή – διαβούλευση - αιτημάτων θεσμοθέτησης Π 2= Πρόταση θεσμοθέτησης για τα 30 πιο σημαντικά ελληνικά σπήλαια για νυχτερίδες και ασπόνδυλα	ΠΠ AK	Λυση/ Σενάριο ΠΠ Λυση/ Σενάριο AK
Θεσμοθέτηση	ΔΠ	Λυση/ Σενάριο ΔΠ
C4: Change the attitude and behaviour of stakeholders ΝΞ		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Διημερίδες (οργάνωση –διεξαγωγή) Π 1= Έκθεση/ αναφορά με αποτελέσματα σεμιναρίων, εργαστηρίων και των εργασιών στο πεδίο Π 2= Έκθεση με αποτελέσματα απο την διεξαγωγή συναντήσεων στρογγυλής τραπέζης άμεσων ενδιαφερόμενων.	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Δημιουργία οδηγού διαχείρισης Π 1 = Ολοκληρωμένος ηλεκτρονικός οδηγός διαχείρισης Π 2= Σύντομη (4 σελίδες) ηλεκτρονική	AK ΠΠ	Λυση/ Σενάριο AK Λυση/ Σενάριο ΠΠ

έκδοση του ολοκληρωμένου οδηγού διαχείρισης		
C5: Establishment of volunteer network for habitat 8310 and important bat colonies.		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel & external assistance)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Οργάνωση – δημιουργία δικτύου εθελοντών	ΔΜ AK	Λυση/ Σενάριο ΔΜ Λυση/ Σενάριο AK
Οργάνωση – διεξαγωγή σεμιναρίων	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Π 1= Εφαρμογή για υπολογιστές και smart τηλέφωνα (λογισμικό και αναφορά) Π 2= Αναφορά με λεπτομέρειες της δράσης	AK ΠΠ	Λυση/ Σενάριο AK Λυση/ Σενάριο ΠΠ
D1: Project monitoring plan		
Παρακολούθηση έργου – παραδοτέων Π 1 = Πρώτο σχέδιο παρακολούθησης έργου Π 2 = Ενημέρωση σχεδίου παρακολούθησης Π 3 = Αναλυτικό έγγραφο σχεδίου παρακολούθησης. Π 4 = Έκθεση με μεθόδους αξιολόγησης.	AK ΔΜ	Λυση/ Σενάριο AK Λυση/ Σενάριο ΔΜ
D2: Monitoring the effect of project actions on target species and Habitat 8310.		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel & external assistance)	AK	Λυση/ Σενάριο AK
Προγραμματισμός και πραγματοποίηση ταξιδιών για συλλογή δεδομένων – Επεξεργασία δεδομένων	ΚΣ AK	Λυση/ Σενάριο ΚΣ Λυση/ Σενάριο AK
Συγγραφή αναφορών Π 1 = Έκθεση σχετικά με την επίδραση των δράσεων των σχεδίων στο Habitat 8310 Π 2 = Έκθεση σχετικά με την επίδραση των δράσεων των σχεδίων στα είδη στόχων χειροπτέρων	AK	Λυση/ Σενάριο AK
D3: Monitoring the change of attitude and behaviour of local stakeholders		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (external assistance)	AK	Λυση/ Σενάριο AK

Κοινωνική έρευνα (ερωτηματολόγια - εφαρμογή – ανάλυση – σύγκριση δεδομένων) Π 1= Ένα (1) σχέδιο έκθεσης με στατιστικά στοιχεία συμμετοχής Π 2= Έκθεση σύγκρισης με τα αποτελέσματα της δράσης Α4 – συμπεράσματα	ΑΚ ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ Λυση/ Σενάριο ΠΠ
D4: LIFE - Performance indicators of the project		
Π 1 = Ενημέρωση ΚΡΙ webtool (1/2019) Π 2 = Σχετική με ΚΡΙ webtool αναφορά ανάλυσης (1/2019) Π 3 = Σχετική με ΚΡΙ webtool αναφορά ανάλυσης (02/2020) Π 4 = Σχετική με ΚΡΙ webtool αναφορά ανάλυσης (08/2021) Π 5 = Ενημέρωση ΚΡΙ webtool (02/2023) Π 6 = Σχετική με ΚΡΙ webtool αναφορά ανάλυσης (02/2023) Π 7 = Αρχείο excel του δείκτη απόδοσης Π 8 = Ολοκλήρωση και ενημέρωση πίνακα (excel)	ΤΠ ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΤΠ Λυση/ Σενάριο ΑΚ
D5: Socio-economic impact of the project actions		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel & external assistance)	ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ
Π 1 = Έκθεση σχετικά με τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο του Προγράμματος	ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΠΠ
D6: Assessment on the ecosystem function restoration		
Π 1 = Έκθεση για την αποκατάσταση της λειτουργίας του οικοσυστήματος κατά τη διάρκεια της ζωής του καθώς και μετά το τέλος του έργου	ΑΚ ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ Λυση/ Σενάριο ΠΠ
E1: Information and awareness raising activities		
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel ,external assistance)	ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ
Αναζήτηση - επιλογή ειδικών αναδόχων (infrastructure, other cost)	ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ
Εγκατάσταση Notice boards &	ΑΚ	Λυση/ Σενάριο ΑΚ

<p>πινακίδων</p> <p>Π 1 = Σχεδιασμός 13 πινακίδων / 13 πινακίδων ερμηνείας περιβάλλοντος</p> <p>Π 2 = Σχεδιασμός & αναπαραγωγή εκπαιδευτικής βαλίτσας & βιβλίου.</p> <p>Π 3 = Σχεδιασμός & αναπαραγωγή φυλλαδίων</p> <p>Π 4 = Σχεδιασμός & αναπαραγωγή T-shirts & καπέλων</p> <p>Π 5 = Σχεδιασμός & αναπαραγωγή αυτοκόλλητων και banner</p> <p>Π 6= Έκδοση layman's report</p>	<p>ΚΣ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΚΣ</p>
E2: Technical dissemination activities		
<p>Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel & external assistance)</p>	<p>ΑΚ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p>
<p>Π 1 = 3 TV-spots & εφαρμογή</p> <p>Π 2 = Ένα (1) σχέδιο διάδοσης των αποτελεσμάτων.</p>	<p>ΑΚ</p> <p>ΤΠ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p> <p>Λυση/ Σενάριο ΤΠ</p>
<p>MILESTONE Integration of GRECABAT in three (3) information centers</p>	<p>ΑΚ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p>
E3: Multiplying the impacts of the project		
<p>Π 1= Δύο (2) business case εκθέσεις</p> <p>Π2 = Έκθεση στρατηγικής για μεταφορά και αναπαραγωγή</p>	<p>ΠΠ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΠΠ</p>
F.1: Project operation and management / project management by UoC		
<p>Αναζήτηση - επιλογή ειδικών (additional personnel ,external assistance)</p>	<p>ΑΚ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p>
<p>Σωστή και οργανωμένη λειτουργία του Project Coordination and Management Unit (CMU), Steering Committee, Technical and Scientific Committee</p>	<p>ΑΚ</p> <p>ΔΜ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p> <p>Λυση/ Σενάριο ΔΜ</p>
F2: Quality control and risk management		
<p>Π 1 = Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων</p> <p>Π 2 = Αναφορά (Report) αντιμετώπισης προβλημάτων στην τελική έκθεση</p>	<p>ΑΚ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p>
F3: Training of project beneficiaries		
<p>Π 1 = Έκθεση σχετικά με την "Κατάρτιση / εκπαίδευση των δικαιούχων του έργου"</p>	<p>ΑΚ</p>	<p>Λυση/ Σενάριο ΑΚ</p>

F4: Production of an a “After-LIFE Conservation Plan”		
Π 1 = After Life conservation plan	AK	Λυση/ Σενάριο AK
	ΠΠ	Λυση/ Σενάριο ΠΠ

ΣΤΗΛΗ 1: Π= Παραδοτέα

ΣΤΗΛΗ 2: AK: Απρόβλεπτες καθυστερήσεις, ΚΣ: Καιρικές συνθήκες, ΔΜ: Διαφωνίες μεταξύ των μελών της ομάδας, ΔΠ: Διοικητικά προβλήματα, ΠΠ: Προβλήματα ποιότητας παραδοτέων, ΤΠ: Τεχνικά προβλήματα

ΣΤΗΛΗ 3:

Λύση/ Σενάριο AK =

- κατά τον σχεδιασμό, δόθηκε περιθώριο ασφαλείας στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων του έργου, ώστε τυχόν (λογικές//μικρές) καθυστερήσεις να μην επηρεάσουν την εξέλιξη του
- απευθείας επιλογή συνεργατών (όταν αυτό επιτρέπεται από τον εσωτερικό κανονισμό εταιρίου) με κριτήριο την αποδεδειγμένη εμπειρία του στο αντικείμενο, την ενδεχόμενη παλαιότερη επιτυχημένη συνεργασία και την συμφέρουσα οικονομική προσφορά
- ξεκάθαρη, λεπτομερής και κατά το δυνατό στην αρχή της δράσης προετοιμασία προδιαγραφών για τον ειδικό συνεργάτη
- έγκαιρος εντοπισμός ανάγκης παράτασης με αλλαγή των ημερομηνιών των παραδοτέων

Λύση/ Σενάριο ΚΣ =

- κατά τον σχεδιασμό, δόθηκε περιθώριο ασφαλείας στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων του έργου, ώστε τυχόν ακραίες/έκτακτες καιρικές συνθήκες και η αλλαγή του προγράμματος εργασιών πεδίου να μην επηρεάσουν την εξέλιξη του
- μικρή τροποποίηση/αλλαγή στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών πεδίου δεν προβλέπεται να αλλάξει ή/και να επηρεάσει την συλλογή δεδομένων
- εναλλακτικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων (πχ πρωτοκόλλων ερωτηματολογίων)
- οι εμπλεκόμενοι ειδικοί συνεργάτες πεδίου έχουν κάνει μια αρχική προεργασία για το πλάνο των δειγματοληψιών και έχουν εξασφαλίσει ότι ο χρόνος του Προγράμματος είναι αρκετός για να ληφθούν τα απαιτούμενα δεδομένα
- προβλέψει τέτοιες περιπτώσεις και έχουν εναλλακτικές ημερομηνίες εργασιών πεδίου που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα

Λύση/ Σενάριο ΔΜ =

- η συντονιστική επιτροπή του έργου που αποτελείται από εκπροσώπους όλων των εταιριών εξασφαλίζει την καλή επικοινωνία και την μείωση διαφωνιών στην ομάδα του έργου
- συχνή επικοινωνία ή/ και συναντήσεις της Τεχνικής και Επιστημονικής Επιτροπής (Technical and Scientific Committee) του έργου.
- διενέργεια τακτικών εσωτερικών ελέγχων μέσω της Μονάδας Συντονισμού και Διαχείρισης (CMU).
- η επιλογή της ομάδας του έργου, στην οποία συμμετέχουν ειδικοί που έχουν συνεργαστεί σε παλαιότερα έργα και προγράμματα και έχει καθιερώσει ένα υψηλό επίπεδο επικοινωνίας και συνεργασίας

Λύση/ Σενάριο ΠΠ =

- στενή, συχνή και διαρκής συνεργασία των εμπλεκόμενων της ομάδας του έργου
- επιλογή ειδικών για κάθε δράση με εμπειρία σε παρόμοια έργα μειώνει το ενδεχόμενο χαμηλής ποιότητας των παραδοτέων
- συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου και διενέργεια τακτικών εσωτερικών ελέγχων από την Ομάδα Ποιότητας Έργου, την Τεχνική και Επιστημονική Επιτροπή (Technical and Scientific Committee) και της Μονάδας Συντονισμού και Διαχείρισης Έργων (CMU).

Λυση/ Σενάριο ΔΠ =

- συμμετοχή του ΥΠΕΝ ως εταίρος του προγράμματος μειώνει τυχόν προβλήματα διοικητική φύσης (πχ απαιτούμενες άδειες για υλοποίηση δράσεων, τυχόν νομικές εγκρίσεις όπως θεσμοθέτηση των σχεδίων δράσης, επίσημος χαρακτηρισμός μικρών αποθεμάτων, κτλ)
- εξασφάλιση υποστήριξης άλλων αρμόδιων αρχών (πχ Αρχαιολογική Υπηρεσία, του ΙΓΜΕ, κτλ) με την συμπλήρωση της φόρμας A8

Λυση/ Σενάριο ΤΠ =

- έγκαιρος εντοπισμός προβλήματος και ενεργοποίηση του ειδικού τεχνικού ΙΤ που κάθε εταίρος διαθέτει
- επιλογή ειδικών συνεργατών (φυσικών προσώπων ή/ και εταιριών) με προηγούμενη εμπειρία σε αντίστοιχες δραστηριότητες για την εξάλειψη τέτοιου ενδεχόμενου
- επικοινωνία με help desk EU
- διενέργεια τακτικών εσωτερικών ελέγχων μέσω της Μονάδας Συντονισμού και Διαχείρισης Έργων (CMU).

5. Συμπεράσματα - Επίλογος

Ένα «Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων» προετοιμάζεται και εκτελείται όταν παρουσιάζεται κίνδυνος ματαίωσης ή κακής εκτέλεσης ενός

έργου ή προγράμματος. Ο σκοπός του σχεδίου είναι να ελαττώσει ή να εξαλείψει τη ζημία που μπορεί να προκαλέσουν διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες όταν και εφόσον ενσκήψουν. Για την ορθή και εντός χρονοδιαγράμματος υλοποίηση ενός προγράμματος αλλά και την επίτευξη των στόχων του, ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης προβλημάτων αποτελεί αναγκαιότητα στη διαχείρισης των έργων στον σημερινό κόσμο.